

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ο Διδάσκαλος του Γένους. Στη Ρωμαία. Τὸ ἐλληνοπρεπέστατο μουστάκι του. Ο Γεννάδιος και η Μουρεζογεύλα. Τέ έπεισσόδιο του με τὸν Αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρο. — «Βαρ-θόνος! καλύπτεσθαι». Ο Γεννάδιος στη Λειψία. «Ἐνα συγχινητικέ επεισόδιο. Μπτην ἀγωνιζόμενην Ἐλλάδα. Γεννάδιος; και κι Κολεστρανής ικτλ καλ.

ΕΡΙΚΑ ἀνέδοτα τῆς ζωῆς τοῦ Γεωργίου Γενναδίου είναι χαρακτηριστικά τῆς ιδιογενθιμίας τοῦ Μεγάλου αὐτοῦ Διδασκάλου τοῦ Γενούς καὶ μεγάλου φίτορος τῆς Ἐπαναστάσεως :

"Οταν ὁ Γεννάδιος ἤταν διειθυντής τῆς Εὐλησίνης Σχολῆς Ὁρδινού, συνέβη αὐτῷ ἀσύνομος ἐπειδόμα, που φανερώνει τὸν πειραταν καὶ ἀδάμαστο γαρακτήρα του. Σύνηψαν καὶ ἦν αἰσθητό ἔθμοι, που διατηροῦνται στη Ρωσίᾳ ὧς στα 1854, μόνοι οἱ στρατιωτικοὶ είχαν τὸ δικαίωμα να φέρουν μοιστατά. Οἱ λοιποὶ πολιτικοὶ ἐπάλληλοι φεύγουν νὰ είναι Ἐφιστένονται, καὶ μάλις ἐπεξέλουν νὰ τρέφονται φωρίστες ἢ υπαρκτιστούντια. "Οταν λοιπὸν ὁ Γεννάδιος, καλέσθη νεοὺς ἀπὸ τὸν θηρακογενέα τῆς Ρωσικῆς Αὐλῆς, Ιωάννη Κατσούσταν, ἔτασε στὴν Ὁρδινο, προτοὺς ἀναλάβη τῇ διειθυντῇ της

Σολοής, ομαδεῖ διὰ ήταν ιπτυχομένους να ξερίσῃ τὸ Ἐλληνοτερέπε-
στατο μοστάκα του. Ἐθύμων τοι καὶ ἐδίψωσε στὸν Καστοδίστια
δὴ προτιμῶσεν νὰ φύγῃ, παρὸ νὰ συμφωνῇ μὲ τὸν πρόσθιτον
αὐτὸν νόμον. Καὶ ὁ Καστοδίστιας—γὰ νὰ συμβιβάσῃ τὸ ἀσυμβιβάστα
—ἀτένεις στὸ Γενναῖον τὸν τιμητὸν βαθὺ τὸν λοχαγὸν, ζ᾽ εἴτε τοι
μονοτρόχι ἔμεινε στὴ θέσι του καὶ ὁ Γενναῖος στὶ δικῆ τοι.

Ο Γενιος της Γενναδίου γυνήρων διασφάλισε στήριξη καινοτόμης της Οδομούρω παν ή προσωποποίησε τον έκπληκτη μεταξύ των έντει Ελλήνων. «Εγινε η ρωγή των Φιλοκαρδίων, όμηνενανευρές κατηγράψεις του μελλοντος Ελλήνων καινιατος. Ο γαστράτος του φύλων και εργοτεκνών στον πετροχώρι και πάσχαται, τραχεῖς και άσπρως στούς άρρωστες και μεριστάνες, τον έχανε αιγαλεός σε όλους τούς ομογενεύς. Ο γεννιονός οίζος Μονογένης έπεστενε στό Γενναδίο σινοκέπο, άλλι ή λιδασσάλος τον Γένοντας άρνηθηρε. Ισος γατι ήθελεν ν' αποστράτη εντελῶς, χωρις σανεντα οισογενεύανο δεσμό, στὸν Αγώνα. Ισος κατι γατι θνητούσας τάτ, άπο οισογενεύαζη παράδοσι τη θρησκευτική γέλια νό γένη πατάτ. Τό γενοντας έντο δέν ήθελοντα νό πάπι γενιάτα τον τη Μεμφιζούπαν, ή υπότια και μαρφανέμη πολινή ήταν και θιάσια και ή προσίτα της ήταν γερή.

Αλλο ἐπεισόδιο, σὲ πενιαράτερες περιστάσεις αὐτό, μᾶς δειγνεῖ τὸν ἀγέρωχο χωρακῆφα τοῦ Γενναδίου.

Ο αιτοζωτικός Αλέξανδρος, σημειωθέντος ἀπό τον Καποδιστρίου, ἐπήγε στὴν Ὀδησσο, δύο σημεῖα μὲ τὸ ἔπομπο πρόγαμα, ἐπόσπειτο ἡ ἐπιστεφῆ διάφουσ δημόσιος καταστήματα, τὸ Αἰτοζωτοποιὸν Λέσβου Λαγυγέδων, καὶ μετὰ τοῦ τοῦ Ἑλλήνων Σχολῆ. Τὸ Αἰτοζωτοποιὸν Λέσβου τὸ εἶχε ιδρύσει ἡ κόμης Λαγυγέδων, Φάλιος πρόσων γένες, μετὰ τὴν Γάλλικὴν Ἐπανάστασιν φίλος τοῦ αἰτοζωτοῦ, Στὸ Λέσβο οἴστοδαμε τὸ παιδί τῶν Ρωσίων, Γερμανῶν καὶ Γάλλων ἀριτοζωτῶν καὶ οἱ διδασκαλία γνώντας στὴν Γάλλικη γλώσσα. Οἱ Γεννάδιοι πειράζοντες για τὴν ἐποντικότητα τῆς Σχολῆς τοῦ κατὰ τὴν αἰτοζωτοποιὴν ἐπίστρεψαν. Εἰχε τὴν Ἀλέξοντα νὰ ἐπιστεφῆται ὁ αἰτοζωτοποιὸς πρώτη τὴν Ἑλληνικὴ Σχολὴ. Καὶ διταν τὸν παρούσας στὸν Αλέξανδρο, ὁ Γεννάδιος τοῦ τοῦ εἶτε:

— Πώς μπορεί η Μεγαλούπης Σάς, αντοχότω της Μεγάλης Ορθοδοξίας Αντοχαριώτισσας, ν' άπαιδε εδήλωτη τη βράβισμα και το μήρος από τον; «Ελλήνες», ν' την πικρή πρότον ένα Λύγειο Γαλλό, που δεν διδασκαλία γίνεται γαλλοτά, πρό της «Ελληνικής Σχολής» και της «Ελληνικής γλώσσης», της πλώσεως τού Ειναγγείλον, της «Ορθοδοξίας» και των πνευματικών πατέρων της Ρούσσος;!

Καὶ καταλιήλως ἐδήλωσε διὰ ὃν ὑποβάλλει τὴν παρατησί του, γιατί δὲν μποροῦσε ν' ἀνεγκῆται ταπείνωσι αὐτῷ

Τα λόγια από την ομιλία του προεδρεύοντα των αποτοκάτωσης! 'Ο Καποδιστριας έγραψε στο Γενναδίου, φρισιένος. 'Άλλ' ο αποκόπτας δεξιάμησε βαθειά τα λόγια του 'Ελλήνων Διδασκάλου και σηματένειο να επισκεψθῇ πρώτη την Αθηναϊκή Σχολή. Στην έποκειρη του, την άλλη μέρα, συνέβησαν οι Άλεξανδρος πολλά Ρωσοί μεγιστᾶντες, ο Καποδιστριας, ο κόμης Λαζαρεφός και άλλοι. Ο Γενναδίους προσφέρθηκε τον αποκόπτην ως λόγο που ήθελε σε διώλος βαθειά εντυπώσει. Οι 'Ελληνες έπιασαν νέο θάρρος και μεγάλως ή έκτιμοις των Ρώσων στο Ελληνικόν 'Έθνος'. 'Ο αποκόπτας ήξεισ-

σε τήν ἐπιθυμία νά δώση τίτλο εὐγενείας στο Γεννάδιο, να των ὄντων μάστι βαρδῶν. 'Αλλ' ὁ Γεννάδιος, μόνις τοῦμασθε ἀπό τον Κατοδιστούνα, είτε σ' ἔναν ἀδελφικό του φίλο;

— Βαρδών νά κάνη έμεινα τὸν Ἐλλῆνα ὁ Ρωσσός ; Βαρδών νά γίνουντε έμεινος οἱ Ἐλλῆνες ; . . . Αὐτὸς τότε κατέτερα νά λείψῃ τὸ βάρος καὶ νά υπείνονται . . . ὅ γε ! ἐπόσθιεν γειώντας.

Όταν έξεπισε ό τελευτευτικός αγώνας, δι Φεργούς Γενναίους ἀπέτρεψε τον μάρτυρα του μὲ συγκινητικότατο λόγο, τους εφίλεσε όπως, ἔλειπε τη Σχολή καὶ ἤτε στη Μοδιόβλαστος ὑπάρχον σδῆ με τὸν Τερό Λόγο... Εἶναι γνωστή, μετά τὴν κατινθόσφη τοῦ Ιεροῦ Λόγου, ἡ ἀπότολμος τοῦ κινήσας ἐκείνου τοῦ Αλεξανδροῦ Ὑψηλάντη. Οἱ Βλάχοι διερραμάτισαν ἔργον ἀδέλιον προδοτῶν. Καὶ ἐτοι οὐ Τούρκοι ἔκαναν τοὺς Ἐλλήνας ζωντανοὺς ἢ τοὺς κρησιμούς. Ο Γενναίδος, μᾶλλον ἀλλού, μόλις κατώθισε υπὸ σοδῆν φεύγοντας διὰ τῆς Τρασουρίδανσας στὴ Γερμανία, καὶ νά ἐγκατασταθῇ στὴ Λειψία, γιὰ νά σπουδάσῃ κάτευτα, ισχύοντας τα μεθίματα τῶν σοφῶν Γερμανῶν, Ἐλλήνιστον.

Όταν ξέπλασε το χηρούμα της Αγίας Λαυρας, ο Γεννάδιος ήταν άπων στη Λειψία. Και τότε συνέβη μια σκηνή συγχαρητική. Στο απέναν ένος πλωτού Μακεδόνας της Λειψίας, δύναμις Ναούν, ήταν ένα βράδιο συγχετευμένο πολλών Τέληνων γειτονιάς. Επί της ξορτής των οιδιοπετώτων, Τραγουδούσινων και ζερόφτων. Ο Γεννάδιος ήταν ο πολύ ειδύλλιος απ' όλους. Έζαναν, ανα ματ στηράν τον πανει αποτόμως άδινηρη μελαγχολία. Ό νονή του έγινε ότι έπει ταπει στην άγνωστηνέν 'Ελλάδα. Σε λέγο, δάκρυα πληρώμοις τη μάτια του, έπει σε κλάματα κι' ένα μιοι σιωπούν ξετληπτού, διδάσκαλος του Γένουσαν ήστε.

— Ευεῖς ἔδω λεοπατηδούμε κ' ἐξει κάτοι οι ἀδελ-
αρι πας πόλεωνταν καὶ σφεζονται;

Και την ἄλλη μέρα ἐγένετο. Ἐπειτα στὴν Ἀγκώνα, ἐνάντιον του οὐρανοῦ καὶ ἐξοδοῦ του, ὅτι ἐγένετο πολεμοφόδιον καὶ ἀπεβίβασθαι στὴν Κηφαλασσία, συνεδύσμενον ἀπὸ τὸ Φότων, τὸν αὐτρικὸν περιφρύμονος Ἐπισκόπου Ιωαννίνων Τυγαντού. Αὐτὸς ἐξεῖ πῆγε στην Αγάλμα. Ἐπειτα, σε καθέ μέρος τῆς Ἑλλάδος, δόπον ἐχρεάζετο η πρωτοβουλία του, ο νθιναστικός πονος ὁ δερμώδης λόγος του, ὁ Γεννάδιος ἀπαρόν, κάνοντας διατίτα.

Αρχότερα, δια την επέλεισην ο ἄγνωτος, ο Γεννάδιος πανερθώνται στην Ἐθνική Συνέλευσι της Τροιζήνος ως αντιπρόσωπος τῶν Ἡπειρωτών, προτίθενται τὴν πότητα, πιμεδιδύσκουσαν τὸ διάφορες ουρανοφύλαξιδες τῶν αγνοιστῶν, ἀδελφώντων τὸν διαφόρον ὀντλαρχοῦντος, οἱ δύοι, μᾶς μέρα, μέσα στὴν Ἐθνονένετην, ὑψησταν ἐναντίον ἀλλήλων μὲ τὶς μαγνοφέρες. Η συνέδαισις, δῆ γνωστόν, γινόταν στὸ πατριό, σ' ἓνα μεγάλο περόβολο. Καὶ ήταν σοηνὴ Ὀμορφικὸν καὶ ἔκεινον τὸν ἥδιον τῆς Ἑπαναπάτεως. Ωἱ πλέονδεσσοι, διοι δὲν είχαν μαγνοφέρες, ἔζυγαν κλάδους ἀπὸ τὰ δέντρα διὰ να κτυπιστούν τοὺς ἄλλους. Ἔζωνα, δὲ Γεννάδιος, μὴ κατοιδώντας τὰς σινεδρίας με τὸ λόγο, ὑψησται καὶ αὐτὸς στὴ μερὶ μὲ τὶς μαγνούς τηρομένην. Η στιγμὴ ήταν κρίσιμη. Ἀκούγεται η φωνὴ τοῦ Κολοκοτρόπου.

— Δάσκαλε, πότε ούτι ποθετεί το ξύλο;

Ο Γεννάδιος ἐγέλασε, πέταξε γάμῳ τῇ μαγκούρᾳ τοῦ, ὅτοι τὸν ἐμπιήθηκαν, γέλια συρροπίστηκαν παντοῦ καὶ ἡ γαλήνη ἔξαναγέρισε στὴ Συνέλευσι.

"Οταν ὁ Καποδιστριας ἤρθε στὴν Ἑλλάδα, στὸ Γεννάδιο ἀνέθεσε νῦ διοργανώσῃ τὸ πρῶτο στὴν Αἰγαίαν Ἑλληνικὸ Κεντρικὸ Σχο-

λειο, ὅπου ἐμάζευτήκαν ἀτ' ὥη τὴν Ἑλλάδα παθῆται.
Ο Γεώργιος Γεννάδιος ἰδρυσε καὶ τὴν πρώτη Ἑλληνικὴ Δημοσία Βιβλιοθήκη, στὴν ὁποιᾳ ἐδιδόγησε χῦλον

τόμους. Ἐπίσης ίδρυσε καὶ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο.
Ἄρχοτερα, τὸ Κεντρικό Σχολεῖο μετερεψήθη στὰ
Ἀθήνας καὶ μετονόμασθη Γεωνάσιο. Στις ὁρές τοῦ μα-
θημάτος τῆς Ἰστορίας δὲ Γεωνάσιος διηρέφα τις ἀνα-
υησίες των ἀπό τὸν Ἀγώνα Παρακαλοῦντος τοὺς ἀγω-
νιστές νὰ ἔχουνται καὶ αἴτων στὶς παραδόσεις καὶ νὰ
μιλούνται οἱ ίδιοι στοὺς μαθητάς. Οἱ Κολοσσογράφωντες ἦσαν
ἔνας από τους τακτικούς ἐπιστελλεῖς τοῦ Γεωνασίου. κα-
πνός γε τοῦ οὗτοῦ τοῦ ἀνθετούντος δημοσιεύσεις.

Στὸ προσεχὲς φύλον θὰ δημοπισεῖνσομεν μερικά ἀκό-
υη ὑγένεδοτά τοῦ Γενναδίου.